

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

32.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 20-го Апрѣля — 1834 — Wilno. Piątek. 20 Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Апрѣля.

Высочайшими Граматами, 23-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 1-й степени*: Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, Директоры Коммиссіи Погашенія долговъ, *Комаровъ* и *Лценковъ*, и Полтавскій Вице-Губернаторъ *Пассенко*. — 2-й степени: Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Директоръ Коммиссіи Погашенія долговъ *Голохвастовъ* и Статскій Совѣтникъ *Чижевъ* (11 Марта). (Р. И.)

— Высочайшимъ Приказомъ 4-го Апрѣля уволенъ отъ службы, за болѣзнію, Командиръ 2-й бригады Ластовыхъ Экипажей Черноморскаго Флота, Полковникъ *Карандино*, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ по Указу 16-го Сентября 1829 года.

— Высочайшими указами, данными Правительствующему Сенату 30-го Марта: Помощникъ Статс-Секретаря Государственнаго Совѣта въ Департаментѣ Дѣлъ Царства Польскаго, Коллежскій Совѣтникъ *Башуцкій*, въ награду отличнаго усердія къ службѣ и трудовъ, Начальствомъ засвидѣтельствованныхъ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Статскіе Совѣтники. — Президентъ Воронежской Палаты Гражданскаго Суда, Статскій Совѣтникъ *Копецкій*, по прошенію его, за болѣзнію, Всемилостивѣйше уволенъ вовсе отъ службы. (Сен. В.)

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Дворянствомъ Бѣлостокской Области Кандидатовъ въ званіе тамашняго Областнаго Предводителя, изволилъ Высочайше утвердить въ семь званій Титулярнаго Совѣтника Остроменскаго. (Сѣв. Пг.)

— Въ Именномъ Высочайшемъ указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 26-й день Марта 1834 года, изображено:

„Указомъ блаженной памяти Императрицы Елисаветы Петровны, 29-го Апрѣля 1757 года, подтвержденнымъ въ 1812 году, по волѣ въ Бозѣ почивающаго любезнѣйшаго Брата Нашего, Императора Александра 1-го, наконецъ въ Уставѣ Учебныхъ Заведеній 8-го Декабря 1828 года, и въ указѣ, данномъ на имя Министра Народнаго Просвѣщенія отъ 12-го Іюня 1831, постановлены мѣры общей предосторожности, касательно иностранцевъ обою пола, допускаемыхъ къ разнымъ должностямъ въ кругу домашняго воспитанія. Сими узаконеніями строго запрещается иностранцамъ вступать въ званія наставниковъ и наставницъ безъ предварительнаго испытанія въ умственныхъ и нравственныхъ ихъ качествахъ.

Мы увѣрены, что родительская нѣжность и здравый смыслъ любезнѣйшихъ вѣрнопопдавшихъ Нашихъ, вполне открываютъ имъ всю важность и пользу сихъ мѣръ; что каждый, истинно Русскій отецъ, разделяетъ Нашу заботливость о водвореніи по всему пространству Имперіи воспитанія, согласно съ духомъ нашихъ учрежденій, и о предохраненіи юныхъ сердецъ отъ впечатлѣній, противныхъ вѣрѣ, нравственности и народному нашему чувству. Мы

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 10 Kwietnia.

Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, dnia 23 Marca, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Św. Stanisława 1go Stopnia*: Rzeczywiści Radzcy Stanu: Dyrektorowie Kommissyi umorzenia długów *Komarow* i *Jacenkow*, i Półtawski Vice-Gubernator *Passenko*. — 2go Stopnia: Rzeczywisty Radzca Stanu, Dyrektor Kommissyi umorzenia długów *Hołochwastow*, i Radzca Stanu *Cziżow*. (11 Marca). (R. I.)

— Przez NAYWYŻSZY rozkaz dzienny 4go Kwietnia uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, Dowódzca 2giey brygady Ekwipażów przewozowych Floty Czar-nomorskiej, Półkownik *Karandino*, Jenerał-Majorem, z mundurem i pensją podług ukazu 16 Września 1829 roku.

— Przez NAYWYŻSZE ukazy, dane Rządzacemu Senatowi dnia 30 Marca: Pomocnik Sekretarza Stanu Rady Państwa Departamentu Spraw Królestwa Polskiego, Radzca Kollegialny *Baszucki*, w nagrodę odznaczający się gorliwością służby i prac przez Zwierzchność zaświadczonych, Nayłaskawiey mianowany Radzcą Stanu. — Prezydent Woronezkiej Izby Sądu Cywilnego, Radzca Stanu *Kopecki*, na własną prośbę, z przyczyny choroby, Nayłaskawiey uwolniony zupełnie ze służby. (G. S.)

— Jego CESARSKA Mość, z dwóch wybranych przez Dworzan Obwodu Białostockiego Kandydatów, na Urząd tamecznego Marszałka Obwodowego, raczył NAYWYŻEY utwierdzić na ten Urząd Radzcę Honorowego *Ostromenckiego*. (P. P.)

— W Imiennym NAYWYŻSZYM ukazie, danym do Rządzającego Senatowi w dniu 26 Marca 1834 roku, wyrażono:

„Ukazem błogosławionej pamięci CESARZOWEY ELŻBIETY PIOTROWNY z dnia 29 Kwietnia 1757 roku, zatwierdzonym w 1812 roku z woli spoczywającego w Bogu nayukochańskiego Brata NASZEGO CESARZA ALEXANDRA Igo, nakoniec w Ustawie o Zakładach Naukowych z dnia 8 Grudnia 1828 roku, i w ukazie, danym na imię Ministra Narodowego Oświecenia z dnia 12 Czerwca 1831 roku, postanowione są środki powszechney ostrożności względem cudzoziemców obojey płci, dopuszczanych do rozmaitych obowiązków w obrębie domowego wychowania. Tęmi prawami surowo zabrania się cudzoziemcom wchodzić w obowiązki nauczycielów i nauczycielek, bez poprzedniego wybadania o umysłowych i moralnych ich przymiotach.

Przekonani jesteśmy, że przywiązanie rodzicielskie i zdrowy rozsądek nayukochańszych wiernych NASZYCH poddanych, dają im widzieć całą ważność i korzyść tych środków; że każdy prawdziwie Ruski oyciec podziela Naszą troskliwość o wprowadzenie po całej obszerności Państwa wychowania, zgodnego z duchem NASZYCH Ustaw, i o zabezpieczenie młodych serc od wrażeń, przeciwnych wierze, moralności i narodowemu naszemu uczuciu. Nie wątpimy, że wszyscy

не сомнѣваемся, что всѣ благомыслящіе, постигая непрерывное попеченіе, обращаемое Нами на сію важную вѣтъ Государственнаго благоустройства, всѣ готовы содѣйствовать Правительству въ достиженіи великой цѣли, столь ясно изображенной въ дѣйствіяхъ онаго по сей части.

На сей конецъ Мы считаемъ за благо, при умноженіи всѣхъ средствъ, для публичнаго воспитанія необходимыхъ, обратить Наше вниманіе и на домашнее, и подтверждая во всей силѣ всѣ вышеприведенныя узаконенія, объявить, что во всей Имперіи строго воспрещаемъ принимать въ дома Дворянъ, чиновниковъ и купцовъ, иностранцевъ обою пола, не получившихъ аттестатовъ отъ Русскихъ Университетовъ на учительскія, наставническія или гувернерскія званія, и неимѣющихъ требуемыхъ указомъ 12-го Іюня 1831 года свидѣтельствъ о нравственности и поведеніи; съ тѣмъ, чтобы при нарушеніи сего постановленія, отвѣтственность по законамъ относима была какъ на лице родителя, принявшаго въ домъ свой иностранца безъ аттестата, такъ и на лице сего послѣдняго, вступившаго противозаконно въ обязанности наставника или гувернера. (Спб. В.)

Указы Правительствующаго Сената.

„Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ дѣло, внесенное Министромъ Юстиціи, за разногласіемъ, произшедшимъ во Временномъ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената, о взятыхъ будто бы Коллежскимъ Совѣтникомъ Нащокинымъ лихвенныхъ процентахъ съ купца Ненастьева, — и сообразивъ разныя мнѣнія Сенаторовъ по сему дѣлу, находить съ одной стороны, что положеніе Государственнаго Совѣта 19-го Марта 1819 года, по дѣлу Графини Комаровской состоявшееся, не можетъ быть примѣнено къ настоящему дѣлу, ибо оно разрѣшало обстоятельство, относившееся къ нарушенію контракта, а искъ Нащокина основанъ на условіи по закладной; съ другой же стороны, что Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Государственнаго Совѣта 31-го Августа 1818 года не вѣдно распространять на закладныя, съ залогомъ недвижимаго имѣнія, неустойки по три процента, положенной единственно по крѣпостнымъ и долговымъ заемнымъ письмамъ, съ залогомъ движимаго имѣнія; но съ уничтоженіемъ сей неустойки по закладнымъ, не воспрещено однако же кредитору и должнику дѣлать взаимныя добровольныя условія, къ подкрѣпленію силы долговыхъ обязательствъ. Посему Государственный Совѣтъ, не причисляя таковыхъ условій, яко закономъ точно невоспрещенныхъ, къ разряду лихвенныхъ процентовъ, согласно съ мнѣніемъ большинства Сенаторовъ, положилъ: по неплатежу Ненастьева въ срокъ занятаго подъ закладную у Нащокина капитала, неустойку, положенную по закладному или особому условію, взыскать съ Ненастьева въ пользу Нащокина на законномъ основаніи. На семь мнѣній написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу купца Ненастьева съ Коллежскимъ Совѣтникомъ Нащокинымъ, о лихвенныхъ процентахъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подлинное подписалъ: за Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Адмиралъ Н. Мордвиновъ. 2-го Февраля 1834 года. Приказали: О должномъ и непремѣнномъ исполненіи по сему Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совѣта предписать С. Петербургскому Губернскому Правленію указомъ, при каковомъ обратиться въ здѣшнюю Палату Уголовнаго Суда и подлинное дѣло, а производство 2-го Отдѣленія 5-го и 4-го Департаментовъ Правительствующаго Сената отослать въ оныя при извѣстіяхъ. Поелику же сіе Высочайше утвержденное мнѣніе служить поясненіемъ закона, то объ ономъ, для свѣдѣнія и должнаго въ потребномъ случаѣ исполненія, послать указы, какъ во всѣ Губернскія и равныя онымъ Присутственныя мѣста, такъ и всѣмъ Правительственнымъ лицамъ; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и въ Общія оныхъ Собранія сообщить вѣдѣнія. Марта 19-го дня, 1834 года. (По Временному Общему Собранію.) (С.В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 29-го Марта.

Конференціи Нѣмецкихъ Министровъ, со времени прибытія Г. Ансильона, сдѣлались гораздо живѣе. Собранія бывають чаще, и есть надежда, что всѣ предлежащія ихъ рѣшенію дѣла будутъ кончены къ концу Апрѣля мѣсяца.

3-го Апрѣля.

По извѣстіямъ изъ Константинополя Султанъ

добрѣ мысля, видя неустанную трогливість, зважающую przez Nas na tę ważną gałąź dobrego urzędzenia Państwa, gotowi są wszyscy przykładać się do działań Rządu w osiągnięciu wielkiego celu, tak jasno wystawionego, w postępowaniu onego w tym wydziale.

Na ten koniec poczytujemy za dobrą, przy pomnożeniu wszelkich środków dla publicznego wychowania nieodzownie potrzebnych, zwrócić Naszą uwagę i na domowe, i potwierdzając w całej mocy wszystkie wyżej przywiedzione przepisy prawa, ogłosić, że w całym Cesarstwie surowo zabraniamy przyjmować, do domów Dworzan, Urzędników i kupców, cudzoziemców obojey płci, którzy nie otrzymali świadectw od Ruskich Uniwersytetów na nauczycielskie, czyli guwernerskie obowiązki, i niemających żądanych ukazem z dnia 12 Czerwca 1831 roku świadectw o moralności i prowadzeniu się; z tém zastrzeżeniem, ażeby w razie naruszenia tego postanowienia, odpowiedzialność wedle praw stosowaną była tak do osoby oycy, który przyjął do swego domu cudzoziemca bez świadectwa, jakoteż do osoby tego ostatniego, który wszedł przeciw prawu w obowiązki nauczyciela czyli guwernera. (G. S. P.)

Указы Рządzącego Сенату.

Rada Państwa na Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych i na Powszechném Zebraniu, rozważywszy sprawę wniesioną przez Ministra Sprawiedliwości, z przyczyny różności zdań, która zaszła na Czasowém Połączoném Zebraniu Rządzącego Senatu, o wzięciu jakoby przez Radcę Kollegialnego Naszczokina lichwiarskich procentów od kupca Nienastjewa, — i porównawszy rozmaite zdania Senatorów w tej rzeczy, znajduje z jednej strony, że postanowienie Rady Państwa z dnia 19 Marca 1819 roku, w sprawie Hrabiny Komarowskiej wydane, nie może być zastosowane do teraźniejszej sprawy: albowiem ono rozwiązało okoliczność, tyczącą się naruszenia kontraktu, a isk Naszczokina zasadza się na warunkach dokumentu zastawnego; z drugiej zaś strony, że przez Najwyżey zatwierdzone postanowienie Rady Państwa z dnia 31 Sierpnia 1818 roku nie kazano rozciągać na dokumenta zastawne, z ewikcyą na nieruchomym majątku, za niedotrzymanie winy po trzy procenta, postanowione jedynie na prawa wieczyste i długowe pisma pożyczkowe, z ewikcyą na majątku ruchomym; lecz ze skassowaniem tej za niedotrzymanie winy w dokumentach zastawnych, nie wzbroniono jednakże wierzycielowi i dłużnikowi czynić wzajemnie dobrowolne umowy, dla wzmocnienia długowych zobowiązań. Z tej przyczyny, Rada Państwa, nie policzając takowych umów, jako prawem wyraźnie niewzbronionych, do rzędu lichwiarskich procentów, zgodnie z opinią większej liczby Senatorów postanowiła: z powodu nieopłacenia na terminie przez Nienastjewa, pożyczonego za dokumentem zastawnym u Naszczokina kapitału, winę za niedotrzymanie postanowione wedle zawartej między nimi osobnej umowy, uzyskać z Nienastjewa dla Naszczokina na prawnej zasadzie. — Na tej opinii wyrażono: Jego Cesarska Mość opinią, która nastąpiła na Powszechném Zebraniu Rady Państwa w sprawie kupca Nienastjewa z Radcą Kollegialnym Naszczokinem, o lichwiarskich procentach, Najwyżey zatwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Autentyk podpisał: Za Prezydenta Rady Państwa Admirał N. Mordwinow. Dnia 2 Lutego 1834 roku. Rozkazał: O należytem i nieodmiennem wypełnieniu tej Najwyżey zatwierdzonej opinii Rady Państwa zalecić St. Petersburgskiemu Rządowi Gubernialnemu, przyczem powrócić do tutejszej Izby Sądu Kryminalnego i autentyczną sprawę, przewody zaś processu 2go Oddziału 5go i 4go Departamentu Rządzącego Senatu, odesłać do nich przy uwiadomieniach. Ponieważ zaś ta, Najwyżey zatwierdzona opinia, służy za objaśnienie prawa, przeto o niej, dla wiadomości i należytego w potrzebnym razie wypełnienia postać Ukazy, tak do wszystkich Gubernialnych i równych im mieysc Sądowych, jako też do wszystkich Urzędów sprawujących osób; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i do Powszechnego ich Zebrania przesłać uwiadomienia. Dnia 19 Marca 1834 roku. (Z Czasowego Połączonego Zebrania.) (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 29 Marca.

Konferencye Ministrów Niemieckich, od czasu przybycia P. Ancillon, stały się daleko żywsze. Zgromadzenia częściej się odbywają, i można mieć nadzieję, iż wszystkie sprawy, wymagające ich postanowienia, ku końcowi Kwietnia zostaną załatwione.

Dnia 3 Kwietnia.

Podług wiadomości z Konstantynopola, dnia 27

давалъ 27-го Февраля аудіенцію Барону Набанаилу Ротшильду, проживавшему нѣкоторое время въ Константинополѣ, для окончанія дѣлъ объ уплатѣ Греческимъ Правительствомъ должныхъ Османской Портѣ суммъ. Баронъ Ротшильдъ намѣренъ въ непродолжительномъ времени отправиться отсюда чрезъ Вѣну обратно въ Лондонъ. (Спб. В.)

НИДЕРЛАНДЫ. Гага, 3-го Апрѣля.

Третьяго дня вторая Палата Генеральныхъ Шатовъ имѣла первое свое собраніе въ нынѣшнемъ году. Ей предложены были на разсужденіе три проекта закона: 1) Объ изыятіи изъ обращенія облигацій шестипроцентнаго долга, коихъ нынѣ имѣется на 5,900,000 фл., и которыя предполагено замѣнить пятипроцентными облигаціями на 6,500,000 фл. 2) О постепенномъ погашеніи долга Казначейства въ 9,800,000 фл., замѣнивъ нынѣ существующіе билеты онаго другими 4-хъ-процентными, въ 600 фл. каждый, и 3) О предстоящей въ будущемъ Юлѣ мѣсяцъ уплатѣ процентовъ съ Государственнаго долга.

— Похититель драгоценныхъ вещей у Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Анны Павловны, *Константинъ Полари* (называемый также Карраро), согласно судебному приговору, былъ выставленъ вчера къ позорному столбу.

5-го Апрѣля.

Коммерческая газета уведомляетъ изъ Лондона, что два тамошніе банкирскіе дома намѣрены заключить съ Греціею новый заемъ при поручительствѣ Баваріи, и что Греческія облигаціи прежнихъ займовъ будутъ при семъ случаѣ приняты въ уплату на выгодныхъ условіяхъ.

— Пишутъ изъ *Паданга* (на островѣ Суматрѣ), что 24-го Ноября было чувствуюемо тамъ сильное землетрясеніе, продолжавшееся 10 минутъ. Волны морскія били выше береговъ, и большая часть домовъ въ Падангѣ потеряла значительный вредъ; многіе обрушились; дороги и прибрежныя плотины размыты, но, къ счастью, никто не лишился жизни. (Спб. В.)

БЕЛЬГІЯ. Брюссель, 1-го Апрѣля. (Изъ Брюссельскихъ Журналовъ.)

На дняхъ отправился отсюда въ Лиссабонъ назначенный Бельгійскимъ Повѣреннымъ въ дѣлахъ при Дворѣ Донны Маріи, Г. *Серрюисъ*.

— Пишутъ изъ Монаса отъ 28-го минушаго Марта: „Генеральный Штабъ 4 дивизіи получилъ повелѣніе немедленно отправиться въ Гентъ. Это приказаніе служить подтвержденіемъ распространившагося здѣсь слуха о назначеніи Генерала *Дена* Командиромъ трехъ дивизій, главная квартира коихъ назначена въ Гентъ.“ (Спб. В.)

8-го Апрѣля.

Здѣшній городъ былъ на сихъ дняхъ позорищемъ ужасныхъ и гнусныхъ безчинствъ. Извѣстно, что при возмущеніи въ Брюсселѣ, въ 1830 году, захвачены были находившіяся въ семъ городѣ верховныя лошади Его Высочества Принца Оранскаго. Нынѣ положено было продать ихъ съ публичнаго торгу, и нѣкоторые изъ почетнѣйшихъ жителей города открыли подписку, для покупки сихъ лошадей и возвращенія законному ихъ господину. Это взволновало здѣшнихъ демагоговъ, и они рѣшились отмстить подписчикамъ. Въ началѣ Апрѣля раздали во всѣхъ трактирахъ прокламаціи къ народу съ приглашеніемъ мстить Оранжистамъ. 5-го числа мятежники собирались на улицахъ, и толковали, кого принести въ жертву своей мести. Ночью начали они разбивать, опустошать и грабить дома ненавистныхъ имъ людей. Поутру, 6-го, разграбили дома Принца де Линя, Герцога д'Юрселя, Графа де Бетона, Маркиза де Тразеніи и другихъ. Вломившись въ дома, чернь все била, ломала и бросала за окна; бабы и мальчишки слѣдовали за толпами неистовыхъ, чтобы поживиться крохами добычи. Разбойники упивались виномъ въ разбитыхъ погребахъ, и съ ревомъ и проклятіями бѣгали по улицамъ. Хотѣли разграбить типографію, въ которой печатается ненавистная народу газета *Лунхъ*, но она была охранена стараніями Бургомистра. Полиція безмолвствовала: при сихъ безпорядкахъ: часовые и патрули не препятствовали разбивать и грабить. До полуночи раздавались по улицамъ вопли пьяныхъ каннибаловъ, носившихъ трофеи своего гнуснаго торжества. Неистовства прекратились только съ истощеніемъ силъ и утомленіемъ пьяной черни. Король выѣхалъ верхомъ изъ дворца, въ сопровожденіи небольшой свиты; онъ былъ блѣденъ и разстроенъ. Нѣсколько разъ пытался онъ говорить съ народомъ, но не могъ быть услышанъ при громкихъ восклицаніяхъ и вопляхъ. Наконецъ Министры рѣшились принять дѣйствительныя мѣры, и поручили

Lutego, Султанъ давалъ послушаніе Барону Натаніелю *Ротшильдowi*, чѣмъ нежакі бавіаему в Константинополѣ, dla ukończenia działań względem wypłaty summ należnych, od Rządu Greckiego Porcie Otto-mańskiej. Baron *Rotszyld* ma zamiar w krótkim czasie wyjechać ztąd przez Wiedeń napowrót do Londynu. (G. S. P.)

НИДЕРЛАНДЫ. Гага, дня 3 Квѣтня.

Завчера другая Изба Становъ Генеральныхъ, odbyła pierwsze swe zgromadzenie w roku bieżącym. Podane zostały pod jej rozbiór trzy projekta do praw: 1) o wyłączeniu z obiegu obligacyi długu sześcioprocentowego, których jest dopiero na 5,900,000 franków, a zamiast których zamierzono wprowadzić obligacye pięcioprocentowe na 6,500,000 flor. 2) o stopniowém umorzeniu długu Podskarbstwa na 9,800,000 flor. zmieniając dotąd będące bilety jego na inne 4procentowe, każdy od 600 flor. i 3) o następującej w przyszłym miesiącu Lipcu wypłacie procentów od długu Państwa.

— *Konstanty Polari* (zwany także *Karara*) przekonany o kradzieży klejnotów u JEJ IMPERATORSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNY ANNY PAWŁÓWNY, stosownie do wyroku sądowego, wczora był wystawiony u pregięrza.

Дня 5.

Gazeta Handlowa donosi z Londynu, iż dwa tameczne domy bankierskie mają zamiar ułożyć się z Grecyą względem nowej pożyczki za zaručeniem Bawaryi, oraz, iż obligacye Greckie dawniejszych pożyczek, w tym razie będą wypłacone pod korzystnymi warunkami.

— Piszą z *Padang* (na wyspie *Sumatra*), iż dnia 24 Listopada, dało się tam uczuć mocne trzęsienie ziemi, trwające 10 minut. Bałwany morskie biły wyżej nad brzegi, i większa część domów w *Padang* dosyć mocno została uszkodzoną; wiele runęło; woda zniosła tamy nadbrzeżne i popsuła drogi, lecz na szczęście nikt nie stracił życia. (G. S. P.)

БЕЛГІЯ. Bruxella, Дня 1 Квѣтня. (Зъ газетъ Брюссельскихъ.)

W tych dniach oddalił się ztąd do Lisbony P. *Serruys*, mianowany Belgijskim sprawującym interesy przy dworze *Donny Maryi*.

— Piszą z *Mons* pod dniem 28 przeszłego miesiąca Marca: „Jenerálny sztab 4tey dywizyi, otrzymał rozkaz niezwłocznie oddalić się do *Gandawy*. Rozkaz ten jest stwierdzeniem wieści tu krążącej, o mianowaniu Jenerała *Den*, dowódcą trzech dywizyi, których główną kwaterą ma być *Gandawa*.“ (G. S. P.)

Дня 6.

Tuteysze miasto w tych dniach było widownią okropnych i obmierzłych nieporządków. Wiadomo, iż w czasie powstania w Bruxelli w roku 1830 zostały zabrane znajdujące się w tém mieście konie wierzchowe J. K. W. Xięcia *Oranii*. Teraz postanowiono sprzedać je przez publiczną licytację, i niektórzy z cenniejszych mieszkańców miasta, otworzyli subskrypcyą dla kupienia onych, i odesłania prawnemu ich właścicielowi. To oburzyło tutejszych demagogów, którzy postanowili pomścić się na tych, którzy do subskrypcyi należeli. Na początku Kwieciana rozdali we wszystkich traktyerach proklamacye do narodu, z wezwaniem do zemsty przeciw Oranżystom. Дня 5 бунтовники zgromadzali się na ulicach, naradzając się, kogo mają wydać na ofiarę swej zemsty. W nocy zaczęli rozbić, burzyć i odzierać domy nieprzyjających im osób. Rano dnia 6 złupili domy Xięcia *de Ligne*, Xięcia *d'Ursele*, Hr. *de Bethune*, Markiza *de Trasseni* i innych. Wdarłszy się do domów gawiedź wszystko łupła, niszczyła i wyrzucała za okna; bały i chłopcy szli za gromadami szaleństwem pędzonych, by zbierać oszczątki łupu. Złoczyńcy opajali się winem w odbitych sklepach i z wrzaskiem i przekleństwem biegali po ulicach. Mieli zamiar spustoszyć drukarnię, w której się drukuje nieulubiona od narodu gazeta *Lynx*, lecz starania Burmistrza ją ocaliły. Policya była nieczynną przy tych nieporządkach; stojący na straży żołnierze i patrole nie powściągali od niszczenia i rabunku. Do północy rozlegały się po ulicach wrzaski opojonych ludożerców, noszących trofea obrzydłego swego tryumfu. Zaciekle swawole ustały tylko z utratą sił i zmordowaniem spojonego pospólstwa. Król wyjechał konno z pałacu w towarzystwie niewielkiej swity; był błędy i zmieniony. Kilkakroć usiłował przemówić do narodu, lecz za głośnieściami okrzyków i wrzaskiem, nie mógł się dać słyszeć. Nakoniec Ministrowie postanowili jąc się skutecznych środków i polecieli Jenerałowi Hr. *Hurell*, przywrócić porządek si-

Генералу Графу Тюрелю возстановить порядокъ военною силою. Сей Генераль обнародовалъ прокламацію, въ которой приглашалъ народъ возвратиться къ спокойствію, угрожая, въ противномъ случаѣ, употребить мѣры строгости. То же объявилъ и Бург-мистръ. 6-го числа съ разсвѣтомъ отправлены были эстафеты въ Мехельнъ, Лувенъ и другія мѣста, съ требованіемъ войскъ въ подкрѣпленіе Брюссельскаго гарнизона. Въ самомъ Брюсселѣ приняты были съ четырехъ часовъ по полудни рѣшительныя мѣры: важнѣйшіе посты заняты были сильными караулами, и разосланы патрули во всѣхъ направле-ніяхъ. Чернь удержана была отъ разграбленія мно-гихъ домовъ, которые уже были обречены ею на жертву. Самъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ верхомъ разѣзжалъ по городу, и забиралъ подъ арестъ безпо-койныхъ. Вечеромъ прибыли войска изъ другихъ городовъ. Къ ночи спокойствіе было возстановлено. Войска стояли на бивакахъ по улицамъ и площадямъ. Подъ арестъ взято сто четыре человека. Опусто-шенія, произведенныя въ разграбленныхъ домахъ, пре-восходятъ всякое вѣроятіе.

Опасались подобныхъ безпокойствъ въ провин-ціяхъ: но, по частнымъ извѣстіямъ, въ Гентѣ, Литтихѣ и Антверпенѣ господствуетъ спокойствіе. (Сбв. Из.)

ШВЕЙЦАРІЯ

Невшатель, 26-го Марта.

Губернаторъ Княжества, Генераль фонъ Пфуль прибылъ сюда третьяго дня съ сыномъ своимъ. (Спб. В.)

Цюрихъ, 31-го Марта.

Кантоны: Ури, Унтервальденъ, Шафгаузенъ, Тессинъ и Валлисъ отвѣчали на циркулярное пред-ложеніе Главнаго Совѣта Швейцарскаго Союза, тре-бованіемъ о высылкѣ всѣхъ иностранныхъ выход-цевъ, участвовавшихъ въ Савойской Экспедиціи. Вал-лисъ, пользуясь симъ случаемъ, повторилъ прежнія представленія свои о принятіи мѣръ для удержанія свободы книгопечатанія въ должныхъ границахъ.

— Изъ Женевы увѣдомляютъ отъ 20-го Марта, что по удаленіи Польскихъ выходцевъ, тишина въ семь Кантонѣ возстановилась; но много потребно еще времени для совершеннаго успокоенія сей про-мышленной и торговой страны.

— Шамберійскій Сенатъ рѣшеніемъ отъ 22-го Мар-та приговорилъ заочно Генерала Ромарино и 13-тъ другихъ, въ Савойѣ проживавшихъ выходцевъ, за участіе ихъ въ послѣдней Революціонной Экспеди-ціи, къ виселицѣ и къ уплатѣ 50,000 ливровъ пе-ни, для вознагражденія пострадавшихъ во время воз-мущенія жителей и на судебныя издержки. (Спб. В.)

ШВЕЦИЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 18-го Марта.

Государственному Сейму предложено ассигно-вать и на будущее время сумму 200,000 талеровъ, от-пускавшуюся доселѣ ежегодно на поддержаніе овце-водства и улучшеніе породъ сихъ животныхъ.

— Въ Христіанштадтѣ въ послѣднихъ числахъ Фе-враля появились уже птицы, предвѣщающія скорое наступленіе весны.

— Г. Робсамъ предложилъ Государственному Сей-му купить Экользундское помѣстье и предоставить его въ полное и потомственное владѣніе второму сы-ну Наслѣднаго Принца, Герцогу Упландскому. Ко-роль чрезъ Придворнаго Канцлера далъ знать Сейму, что узлы, связывающіе Членовъ Королевскаго дома съ Полномочными Шведскаго народа, никогда еще не были столь тѣсны и прочны, какъ нынѣ, и пото-му, Его Величество полагаетъ покупку сію совершен-но излишнею.

21-го Марта.

Пишутъ изъ Христіансанда (въ Норвегіи): Хо-лера, свирѣпствовавшая въ продолженіе долгаго вре-мени въ Христіаніи, и дѣйствовавшая преимуществен-но на людей невоздержныхъ, слабыхъ здоровьемъ и бѣдныхъ, совершенно прекратилась. Она доходила только до Мосса и Гольмстранда, (въ Аггергускомъ округѣ). Карантинъ для судовъ, приходящихъ изъ городовъ: Дробака, Мосса, Гольмстранда, Христіа-ніи и Драммена, признанныхъ мѣстами заразительны-ми, еще не снятъ. Въ здѣшнемъ городѣ и окрестно-стяхъ все благополучно; жители наслаждаются совер-шеннымъ здоровьемъ. (Спб. В.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 4-го Апрѣля.

Третьяго дня Герцогъ Веллингтонъ, въ каче-ствѣ главнаго Инспектора пяти гаваней, прибылъ въ Дувръ и осматривалъ тамошнія укрѣпленія. На первую недѣлю Іюня мѣсяца — когда Герцогъ долженъ будетъ вступить въ званіе Канцлера Оксфордскаго Университета, — нанялъ онъ въ Оксфордѣ одинъ изъ лучшихъ домовъ за 1000 ф. стерл.!

ѣа зброюна. Jenerał ten opublikował proklamacyą, w której wzywał naród do powrócenia do spokoyności, grożąc, iż w przeciwnym razie użyje surowych środków. Toż samo podał do wiadomości i Burmistrz. Dnia 6 nad świtanie, wyprowadzono sztafety do Mechlinii, Lowanium i innych miejsc, z żądaniem wojsk dla zwiększenia sił garnizonu w Bruxelli. W samej Bruxelli, od godziny czwartej po południu, chwycono się stanowczych środków; silne stráže zajęły ważniejsze stanowiska; rozesłano patrole we wszystkich kierunkach. Utrzymano tężcę od pustoszenia wielu domów, już skazanych przez nią na ofiarę. Sam Minister Spraw Wewnętrznych konno jeździł po mieście, biorąc pod straż niespokojnych. Wieczorem przybyły wojska z miast innych. Za nadejściem nocy przywrócono spokoynosc. Wojska biwakowały, na ulicach i po placach. Pod straż wzięto do 104 osób. Spustoszenia, dokonane w zrabowanych domach, przechodzą wszelkie podobienstwo do prawdy.

Lękano się podobnych rozruchów na prowincyach: lecz, podług wiadomości prywatnych, w Gandawie, Leodyum i Antwerpii, panuje spokoynosc. (P. P.)

SZWAJCARYA.

Neuchatel, 26 Marca.

Zawczora przybył tu ze swym synem Gubernator Xięstwa, Jenerał von Pfuhl. (G. S. P.)

Zürich, 31 Marca.

Kantony Uri, Unterwalden, Schafhausen, Tessin i Walezja, odpowiedziały na przeżożenie, przesłane o- kolnikiem przez Radę Główną Związku Szwajcarskie- go, wynurzając żądanie, aby wysłać wszystkich zagra- nicznych wychodźców, którzy należeli do wyprawy na Sabandya. Walezja korzystając z tej sposobności, powtó- rzyła dawniejsze swe przedstawienia względem przedsię- wzięcia środków dla utrzymania wolności druku w należytym granicach.

— Z Genewy donoszą pod dniem 20 Marca, iż po od- daleniu wychodźców Polskich, przywróconą została spokoynosc w tym Kantonie; nie mało atoli potrzeba czasu, dla przywieżenia do stanu zupełnego pokoju, tego przemysłowego i handlowego kraju.

— Senat w Chambery, wyrokiem pod dniem 22 Mar- ca, skazał zaocznie Jenerała Romarino i 13tu innych, w Sabaudyi przebywających wychodźców, za należenie do ostatniej wyprawy rewolucyjnej, na szubienicę i zapłacenie 50,000 liwrów sztrafu, dla wynagrodzenia za szkody, poczynione mieszkańcom, podczas buntu i na koszt sądowe.

SZWECYA I NORWEGIA.

Sztokholm, dnia 18 Marca.

Seymowi Królestwa podało wniosek assygnować i na czas przyszły summe 200,000 talarów, corocznie do- tąd przeznaczaną na utrzymanie chowu owiec i ule- pszenie gatunkow tych zwierząt.

— W Christianstadt w dniach ostatnich Lutego, już się pokazały ptaki, zapowiadające rychłe nastąpienie wiosny.

— P. Robsam uczynił wniosek na Seymie Państwa, aby kupić majątnosc Ekolsundzką i nadać ją z pra- wem zupełnej i dziedzicznej własności, drugiemu sy- nowi Następcy Tronu, Xięciu Uplandskiemu. Król przez Kanclerza dworu oświadczył Seymowi, iż węzły, łączące członków domu Królewskiego z Pełnomocnikami naródu Szwedzkiego, nigdy jeszcze nie były tak ściśle i trwale ugruntowane, jak dopiero, a ztąd Jego Kró- lewska Mość, poczytuje kupowanie pomienionej mają- tności za zupełnie niepotrzebne.

Dnia 21.

Piszą z Christiansand (w Norwegii): Cholera, któ- ra w przeciągu tak długiego czasu grassowała w Chri- stianii, działając mianowicie na ludzi niewstrzeżli- wych, słabego zdrowia i ubogich, zupełnie ustała. Się- gała ona tylko do Moss i Holmestrand (w okręgu Ag- gerhuskim). Kwarantanny nie zdjęto jeszcze dla stat- ków przybywających z miast: Drobak, Moss, Holme- strand, Christianii i Drammen. W tutejszém mie- ście i w okolicach wszystko jest w pożądanym stanie i mie- szkańcy cieszą się zupełnym zdrowiem. (G. S. P.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 4 Kwietnia.

Zawczora Xiążę Wellington, w charakterze gło- wnego Inspektora pięciu portów, przybył do Douvres i oglądał tameczne fortyfikacye. Na pierwszy tydzień w miesiącu Czerwcu — kiedy Xiążę powinien będzie weyść w urząd Kanclerza Uniwersytetu Oxfordzkie- go, — najął on w Oxfordzie jeden z lepszych domów, za 1,000 fun. szter.

— Князь Канино (Луціанъ Бонапарте) возвратился изъ своего путешествія въ здѣшнюю столицу, и — какъ говорятъ, — занимается изданіемъ въ свѣтъ весьма занимательнаго сочиненія.

— Полученное сегодня извѣстіе, что Герцогъ *Броеліо* и Генераль *Себастіани* подали въ отставку, произвело нѣкоторое пониженіе въ курсахъ фондовъ; но какъ здѣсь вообще увѣрены, что увольненіе упомянутыхъ Министровъ не измѣнитъ мирнаго характера Французскаго Кабинета, то подѣ конецъ биржи дѣны опять поправились и въ фондахъ сдѣланы были значительные обороты.

— Въ биржевыхъ извѣстiяхъ газеты the Times содержитсяъ слѣдующее: „Владѣтели Кортесскихъ облигацiй желаютъ теперь, какимъ бы то ни было образомъ, войти въ ближайшiя сношенiя съ Испанскимъ Правительствомъ, чтобы взаимно согласиться на счетъ ихъ прежнихъ требованiй. Удовлетворенiемъ сихъ претензiй Испанiя снискала бы новый кредитъ, и для достиженiя сей цѣли было бы всего лучше, чтобы прiобрѣтатели облигацiй выбрали изъ себя нѣсколько агентовъ для переговоровъ съ Испанскимъ Правительствомъ. Сомнѣнiе состоитъ только въ томъ, послать ли сихъ агентовъ въ Мадридъ, или не будетъ ли полезнѣе, чтобы помнятое Правительство назначило въ Лондонъ и Парижъ Коммиссаровъ по сему дѣлу. Предлагали также, чтобы Лондонскiе и Парижскiе Капиталисты, заключивши заемъ, приняли на себя ходатайство по претензiямъ всѣхъ вкладчиковъ. Небрежность, съ которою до сихъ поръ производилось сiе дѣло, достойно всякаго порицанiя, особенно теперь, когда нужна сугубая дѣятельность и сила, чтобы склонить Испанское Правительство къ удовлетворенiю нашихъ претендентовъ.“

— Новѣйшія извѣстія, полученные изъ Португаліи, вообще благопріятны для дѣла Донны Маріи, и по всемъ признакамъ должно ожидать рѣшительнаго сраженія, потому, что Педроисты съ юга и съвера двинулись теперь къ Сантарему. Пишутъ изъ Оporto отъ 20-го Марта, что Губернаторъ сего города, Генераль *Торресъ*, издалъ дневной приказъ, въ слѣдствіе котораго весь гарнизонъ долженъ быть готовъ къ выступленію въ походъ черезъ 24 часа по пріѣздѣ Герцога Терсейрскаго, котораго со дня на день ожидаютъ изъ Лиссабоны. Извѣстно, что Донъ *Педро* назначилъ Герцога Генераль-Губернаторомъ въ Оporto и Главнокомандующимъ тамошними войсками. Подъ нимъ начальствуетъ Генераль *Ксавіеръ*. Число всѣхъ подвижныхъ войскъ въ Оporto простирается до 5,000 человекъ, которые должны выступить оттуда тремя отрядами. Войска Дона *Мигуэля* уже оставили окрестности Оporto, разрушивъ при своемъ отступленіи всѣ мосты. Пароходъ *Pantaleon* отбылъ изъ Лиссабона 23-го Марта и привезъ извѣстіе, что Віана и Каминьо — (последнее мѣсто есть небольшая гавань, куда часто привозимы были военные припасы для Дона Мигуэля) — заняты Педроидами. 17-го Адмиралъ *Напиръ* отправился на пароходъ изъ Тага съ тайнымъ порученіемъ; въ послѣдствіи присоединились къ нему двѣ корветты, съ которыми онъ покушался пристать въ Фигуейръ, чтобы овладѣть сею гаванью, но за противными вѣтрами не могъ достигнуть своей цѣли и обратился къ Віанѣ, которая — какъ пишутъ изъ Леиріи въ Лиссабонъ — была взята войсками сей экспедиціи; впрочемъ не всѣ въ столицѣ вѣрятъ сему извѣстію; напротивъ тамъ пронесся слухъ, что Адмиралъ встрѣтилъ въ Віанѣ самое упорное сопротивленіе, такъ, что экспедиція его едва ли будетъ имѣть успѣхъ. Находящійся въ службѣ Донны Маріи пароходъ *Lord of the Isles* взялъ куттеръ, нагруженный военными припасами для Дона Мигуэля и привелъ оный въ Вито. По словамъ *Кургера*, гавань Фигуейра взята Адмираломъ *Напиромъ*.

— Недостатокъ наличныхъ денегъ въ *Соединенныхъ Штатахъ* заставилъ 96 тамошнихъ Банковъ приостановить свои платежи, а именно: 7 въ области Менъ, 3 въ Массачусетсъ, 2 въ Робъ-Айландъ, 2 въ Коннектикутъ, 10 въ Нью-Йоркъ, 9 въ Нью-Джерсеъ, 18 въ Пенсильваніи, 2 въ Делаваръ, 19 въ Огайо, 2 въ Кентуки, 4 въ Теннессе, 2 въ Алабамъ и 3 въ Мичиганъ. Многіе другіе Банки также находятся въ сомнительномъ положеніи.

— На *Мысъ Доброй-Надежды* составилось общество Колонистовъ, которое прислало просьбу къ Его Величеству о дарованіи имъ позволенія поселиться у Портъ-Наталя на восточномъ берегу Африки. Говорятъ, что тамошняя страна очень удобна для хлѣбопашества, а близость моря и связи съ сосѣдственными племенами Кафровъ могутъ проложить путь къ значительной торговлѣ. Въ послѣднюю четверть 1833 года вывезено изъ Капштадта разныхъ произведеній: на 24,916 ф. стерл. въ Великобританію, на 2,953 ф. стерл. на островъ Св. Елены, на 8,443, на островъ

— *Xiaże Canino* (Lucyan Bonaparte), wrócił do tutejszey stolicy ze swej podróży, i, jak mówią, trudni się wydaniem na widok publiczny, wielce interesownego dzieła.

— Otrzymała dzisiaj wiadomość, iż Xiążę *Brogie* i Generał *Sebastiani* podali się do dymissyi, nieco niższyła kurs papierów; lecz, ponieważ tu wszyscy są przekonani, iż usunięcie się pomienionych Ministrów nie zmieni spokojnego charakteru gabinetu Francuzkiego, przeto pod koniec birży, ceny znów się podniosły i znaczne obroty zostały dokonane w papierach.

— W wiadomościach giełdowych w gazecie *Times*, zawiera się, co następuje: Właściciele obligacyi Kortezów usiłują dopiero jakimkolwiek bądź sposobem, wejść w bliższe stosunki z Rządem Hiszpańskim, aby się wzajem ułożyć względem dawniejszych dopominków. Przez zaspokojenie tych pretensy, Hiszpania pozyskałaby nowy kredyt, a dla dopięcia tego celu, naleyby byłoby, aby nabywcy obligacyi, wybrali zpośród siebie kilku agentów, dla układów z Rządem Hiszpańskim. W tém tylko wątpliwość zachodzi, czyli tych agentów postać do Madrytu, lub też, czy nie pożyteczniej będzie, aby pomieniony Rząd mianował w tej rzeczy Komissarzów w Londynie i w Paryżu. Proponowano także, iżby kapitaliści Londyńscy i Paryżcy, którzy zawarli pożyczkę, przyjęli na siebie wszelkie starania w rzeczy dopomnień się wszystkich spółników. Niedbalstwo, z jakim dotychczas sprawę tę traktowano, zasługuje na największą naganą, zwłaszcza dopiero, kiedy podwojonej potrzeba działalności i siły dla skłonienia, iżby Rząd Hiszpański zaspokoił domaganie się naszych pretensorów.

— Naynowsze wiadomości, otrzymane z Portugalii, w powszechności pomyślnie brzmią dla sprawy *Donny Maryi* i ze wszystkich oznak wnosząc, oczekiwać potrzeba stanowczej bitwy, z przyczyny, iż *Pedrości* z południa i od północy ruszyli teraz ku *Santarem*. Piszą z Oporto pod dniem 20 Marca, iż Gubernator tego miasta Jenerał *Torres*, wydał rozkaz dzienny, na skutek którego cały garnizon powinien być w gotowości do ruszenia w drogę we 24 godziny, po przyjeździe *Xięcia Terceiry*, którego codziennie oczekują z *Lisbony*. Wiadomo, iż *Don Pedro* mianował *Xięcia* Jenerał-Gubernatorem w Oporto i Głównym Dowódcą wojsk tam będących. Pod jego rozkazami dowodzi Jenerał *Xavier*. Liczba wszystkich wojsk ruchomych w Oporto wynosi do 5,000 żołnierzy, którzy winni są wysiść ztąd w trzech oddziałach. Wojska *Don Miguela* już opuściły okolice Oporto, zruynowawszy w swym odwróceniu wszystkie mosty. Statek parowy *Pantaleon*, odpłynął z *Lisbony* dnia 23 Marca i przywiózł wiadomość, iż *Viana* i *Kominjo* (ostatnie miejsce, jest to mały port, dokąd często przywożono artykuły wojenne dla *Don Miguela*), zostały zajęte przez *Pedroistów*. Dnia 17 *Admirał Napier* wyparł się na statku parowym z Tagu z tajemnym poleceniem; w późniejszym czasie przyłączyły się doń dwie korwety, z którymi próbował przybić do *Figueira*, aby ten port opanować, lecz dla przeciwnych wiatrów, nie mógł dopiąć swego celu, i udał się do *Viana*, którą — jak piszą z *Leiria* do *Lisbony* — wzięty wojska tey wyprawy; zresztą nie wszyscy w stolicy uważają tę wiadomość za prawdziwą; przeciwnie rozszerzyła się tam wieść, iż *Admirał* doznał najsilniejszego w *Viana* oporu, tak, iż niewiadomo, azali mu ta wyprawa powiedzie się. Znaydujący się na służbie u *Donny Maryi* statek parowy *Lord of the Isles*, zabrał kutter ładowany wojennemi artykułami dla *Don Miguela* i przywiózł go do *Vigo*. Według twierdzeń gazety *Courrier*, *Admirał Napier* opanował port *Figueira*.

—Niedostatek brzęczący monety w Stanach Zjednoczonych, zniewolił 96 tamiecznych banków zatrzymać się z opłatami, a w szczególności: 7 w prowincyi *Maine*, 3 w *Massachusset*, 2 w *Rob-Ayland*, 2 w *Konnecticut*, 10 w *New-York*, 9 w *New-Jersey*, 18 w *Pensylwanii*, 2 w *Delawara*, 19 w *Ohio*, 2 w *Kentucky*, 4 w *Tennessee*, 2 w *Alabamie*, 3 w *Michigan*, wiele innych banków znajduje się w wątpliwem położeniu.

— Na przykładku *Dobrej Nadziei* utworzyło się towarzystwo osadników, które przesała prośbę do Jego Kr. Mości, o danie im pozwolenia osiedlenia się w *Port-Natal* na wschodnim brzegu Afryki. Mówią, iż kraj tamtejszy dogodnym jest dla rolnictwa, a bliskość morza i związki z sąsiednimi plemionami Kafirów, mogą otworzyć drogę dla niemałego handlu. W ostatnie trzy miesiące roku 1833, wywieziono z *Capstadt* rozmaitych płodów i towarów na 24,916 funtów szter. do Anglii, na 2,955 fun. szter. na wyspę *S. Heleny*, na 8,443 na wyspę *Sw. Maurycego*, na 663 do In-

Маврикія, на 663 въ Остиндію, на 2,208 въ Южную Америку, на 5,137 въ Новый Южный Валлисъ, на 240 въ Гамбургъ, на 1,459 въ Яву и на 200 ф. стерл. на островъ Вознесенія, всего же на 46,217 ф. стерл. Вывозъ другихъ продуктовъ, не принадлежащихъ Колоніи, простирался вообще на сумму 5,712 ф. стерл.

6-го Апрѣля.

По письмамъ съ мыса Доброй Надежды, извѣстный Астрономъ Г. Гершель прибылъ туда въ Январѣ сего года.

— Изъ Лимы пишутъ отъ 20-го Ноября. Владычество Гамарры скоро рушится. Въ концѣ Декабря онъ долженъ по законамъ сложить съ себя званіе Президента. Едва ли будетъ онъ избранъ вновь, ибо Конвентъ и общественное мнѣніе противъ него. Страннѣе, чтобы онъ, по наущенію честолюбивой супруги своей, не замыслилъ чего либо въ родѣ Парижскаго 18 Брюмера. Для него опаснѣе всѣхъ его соперниковъ Коммендантъ Сабарра, въ пользу коего объявили себя войска, въ провинціи Либертадъ находящіеся. 7-го Ноября вступилъ онъ въ Трухильо съ 200 человекъ. Вѣроятно междоусобная война будетъ слѣдствіемъ сего возмущенія. (Снб. В.)

Франція.

Парижъ, 3-го Апрѣля.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи Палаты принять былъ проектъ закона объ ассигнованіи прибавочной суммы къ бюджету Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, на содержаніе политическихъ выходцевъ.

— Г. Ротшильдъ отправился отсюда въ Лондонъ. Полагаютъ, что цѣль путешествія его — Испанскій заемъ, который будетъ заключенъ не въ Парижѣ, а въ Лондонѣ.

— Въ газетѣ *le Messenger* напечатано: „Коммиссія, назначенная для разсмотрѣнія бюджета, собралась вчерашняго числа для выслушанія отчета Г. Пасси о бюджетѣ Военнаго Министерства. Говорятъ, что въ семь отчетѣ рѣшенъ вопросъ касательно Алжирской Колоніи, и доказано, что гораздо выгоднѣе для Франціи совсѣмъ оставить планъ о удержаніи Алжира за собою. Владѣніе онымъ слишкомъ дорого намъ стоитъ, и невѣрныя выгоды, коихъ со временемъ ожидать можно, едва ли могутъ вознаградить насъ за настоящія пожертвованія. Разсужденіе о семъ важномъ вопросѣ положено отложить до представленія Министромъ отчета Африканской Коммиссіи и протоколовъ Коммиссаровъ, командированныхъ въ Алжиръ.“

— Недавно изданъ приказъ, въ слѣдствіе котораго входъ во дворъ и садъ Тюльерійскій запрещается нищимъ, уличнымъ пѣвцамъ и музыкантамъ, разносчикамъ газетъ и брошюръ, угольщикамъ, каменщикамъ, равно какъ всѣмъ поденщикамъ и рабочимъ, неприлично одѣтымъ. Наемнымъ каретамъ также запрещено въѣзжать во дворъ Тюльерійскаго дворца.

— Последній номеръ Карлистской газеты „*la Mode*“ задержанъ на почтѣ. Полиція требуетъ, чтобы находящіеся при семъ номерѣ раскрашенные рисунки имѣли казенное клеймо.

— Графъ Поццо ди Борго давалъ въ честь Графа Дурсала большой дипломатическій обѣдъ, къ которому приглашены были Графъ Аннони, Лордъ Гренвилъ, Баронъ Вертерзъ, Нидерландскій и Американскій Посланники, Гг. Ареу, Тьерзъ, Риньи, Себастьяни и Дюпенъ; вечеромъ пріѣхалъ Герцогъ Орлеанскій. Послѣ стола Генераль Себастьяни имѣлъ жаркій разговоръ съ Американскимъ Посланникомъ.

— По словамъ газеты *la Quotidienne*, Правитель-ство потому хлопочетъ теперь такъ много объ уплатѣ 25 милліоновъ Соединеннымъ Штатамъ, что сіи послѣдніе, въ случаѣ отказа, грозилъ удержать въ обезпеченіе своихъ претензій весь огромный капиталъ, положенный Лудвигомъ Филиппомъ въ Американскій Банкъ.

— Мониторъ сообщаетъ донесеніе Генерала Юзера, командующаго дивизіею въ Бонѣ, о покореніи Шейка Кальскаго, который съ 15 всадниками пріѣхалъ въ Бону. Сіе обстоятельство тѣмъ важнѣе, что за нѣсколько дней предъ тѣмъ Бей Константинскій просилъ сего начальника дѣйствовать съ нимъ за одно противъ Французовъ.

— Въ *Journal des Débats* содержится слѣдующее: „Полученныя изъ Мадрита письма простираются по 22-е Марта. Каталонія, хотя спокойна, но и тамъ ропотъ начинаетъ обнаруживаться во многихъ мѣстахъ.“ — Въ другой газетѣ сказано: „Правительство наше получило изъ Мадрита извѣстія позже 25-го Марта, но содержитъ ихъ втайнѣ. Письма отъ упомянутого числа подтверждаютъ впрочемъ, извѣстіе о несогласіи между Министерствомъ и Совѣтомъ Регент-

дью-Всходнихъ, на 2,208 до Америки Поудниowej, на 5,137 до Новей Поудниowej Wallii, на 240 до Hamburga, на 1,459 на Jawę i на 200 funt. siterlingów na wyspę *Wniebowstąpienia*, ogółem на 46217 funt. szter. Wywoz innych płodów do osady niemieżących w ogólności wynosił 5,712 fun. szter.

Дня 6.

Подлугъ листовъ з przyładku Dobrey Nadziei, sławny Astronom P. Herschel, przybył tam w Styczniu bieżącego roku.

— Z Limy piszą pod dniem 20 Listopada. Panowanie Gamarry wkrótce upadnie. W końcu Grudnia podługъ правъ powinien on złożyć urządъ Prezydenta. I wątpić należy, azali znowu będzie obranym, ponieważ konwencya i publiczna opinia są przeciwko niemu. Lękają się, aby on za poduszczeniem ambitney swej żony, nie odważył się na dokonanie czegoś podobnego w rodzaju Paryżkiego 18 Brumaire (dnia 9 Listopada 1799 r.). Nayniebezpieczniejszym dlań ze wszystkichъ jego współzawodnikówъ jest Komendant Sabarra, za którym oświadczyły się woyska, znajdujące się w prowincyi Libertad. Dnia 7 Listopada wszedł on do Truxillo we 200 ludzi. Jak wnosić należy, wojna domowa będzie skutkiemъ tego buntu. (G.S.P.)

FRANCYA.

Paryżъ, dnia 3 Kwietnia.

Na dzisiejszemъ posiedzeniu Izby, przyjęto projektъ do prawa względemъ assygnowania summy dodatkowej do budżetu Ministeriumъ Spraw Zagranicznych, na utrzymanie wychodźcówъ politycznychъ.

— P. Rotschildъ wyjechałъ ztąd do Londynu. Wnoszą, iż celemъ podróży jego jest — pożyczka Hiszpańska, która zawartą zostanie, nie w Paryżu, lecz w Londynie.

— W gazecie *le Messenger* wydrukowano: „Kommissya mianowana do rozpatrzenia budżetu, dnia wczorajszego odbyła posiedzenie dla wysłuchania zdania sprawy P. Passy o budżecie Ministeriumъ woyny. Mówią, iż w tѣmъ zdaniu sprawy rozstrzygnięto pytanie względemъ osady Algierskiej i dowiedziono, iż daleko korzystniej dla Francyi będzie zupełnie zaniechać planu, co się tyczy utrzymania przez nią Algieru. Panowanie nad nimъ zbytъ drogo namъ kosztuje, a niepewne korzyści, jakichъ z czasem spodziewać się można, nie wiadomo, czyli zdołają wynagrodzić za wszystkie teraźniejsze ofiary. Rosprawy względemъ tego ważnego pytania postanowiono odłożyć do czasu podania przez Ministra zdania sprawy Kommissyi Afrykańskiej i protokołówъ Kommissarzy posyłanychъ do Algieru.“

— Niedawno wydano tu zalecenie, na mocy którego nie dozwala się wchodzić na dziedziniec i do ogrodu Tuilleryyskiego ubogim, brukowymъ śpiewakomъ i muzykantomъ, przedającymъ po ulicachъ gazety i ulotne pi-semka, węglarzomъ, mularzomъ, jako też wszystkimъ podziennikomъ i robotnikomъ nieprzyzwoicie odzianymъ. Najemne także karety nie mogą wjeżdżać na dziedziniec pałacu Tuilleryyskiego.

— Zatrzymano na poczcie ostatni numerъ газеты Карлистской *la Mode*. Policya żąda, aby przyłączone do tego numeru kolorowane rysunki, miały stępelъ skarbowy.

— Hrabia Pozzo di Borgo dawałъ dla Hrabiego Durham wielki dyplomatyczny obiad, na który byli zaproszeni Hrabia Appony, Lord Granville, Baron Werther, Postowie Niderlandzki i Amerykański, PP. Argout, Thiers, Rigny, Sebastiani i Dupin; wieczoremъ nadjechałъ Xiążę Orleński. Po obiedzie Jenerał Sebastiani żwawą miałъ rozmowę zъ Posłemъ Amerykańskimъ.

— Podługъ газеты *la Quotidienne*, Rządъ dla tego dopiero zъ taką usilnością stara się o wypłacenie 25 milionówъ Stanómъ Zjednoczonýmъ, iż one wъ przypadku odmówienia groziły zatrzymaniemъ dla zabezpieczenia swychъ pretensy, całego ogromnego kapitału, zlokowanego przez Ludwika Filipa na banku Amerykańskimъ.

— Monitorъ podaje doniesienie Jenerała Uzer, dowodzącego dywizyą w Bonie, o pokonaniu Szeika Kaslskiego, który zъ 15 jeźdźcami przybyłъ do Bony. Okoliczność ta jestъ тѣмъ ważniejszą, iż na kilka dni przedъ тѣмъ Bey Konstantyny prosiłъ tego Naczelnika, aby zъ nimъ działałъ wspólnie przeciwъ Francuzomъ.

— W *Journal des Débats* zawiera się, co następuje: otrzymane zъ Mадрыту listy dochodzą do 22 Marca. Katalonia, chociaż spokojna, lecz i тамъ szemranie po wielu okazuje mieyscachъ. — W innej gazecie powiedziano: „Rządъ nasz otrzymałъ zъ Mадрыту wiadomości późniejsze odъ 25 Marca, lecz trzyma je w tajemnicy.“ Listy pod dnimъ pomienionymъ zresztą stwierdzają wiadomość o niezgodzie między Ministeriumъ i Radą Regencyi, względemъ dziedzictwa lub tylko dożywoтного

ства, на счетъ наследственности или пожизненной принадлежности Перскаго достоинства.“

— Съ пакетботомъ „la Nouvelle France“ получены въ Бордо письма изъ Вера-Круца, отъ 17-го Февраля, въ которыхъ положеніе Мексиканской республики изображается не блестящими красками. Посланныя противъ Генерала *Браво* войска совершенно разбиты, и командовавший ими Генералъ *Мехиа* возвратился въ Мексику. Никто изъ туземныхъ Генераловъ не хотѣлъ принять начальства надъ остатками арміи, которое по сей причинѣ вверено было Генералу *Араго*, нашему соотечественнику. Надѣются впрочемъ, что мятежники не будутъ имѣть большаго успѣха. Страна между Мексикою и Вера-Круцомъ наполнена разбойниками, — Торговля въ упадкѣ, и въ деньгахъ большой недостатокъ.

4-го Апрѣля.

Въ Палатѣ Депутатовъ приняты были вчера три проекта закона: одинъ о назначеніи 1,180,000 фр. для пособія иностраннымъ эмигрантамъ, другой о наборѣ 80,000 человекъ изъ разряда 1833 года, третій о заключеніи счетовъ по бюджету 1831 года, который въ расходѣ составляетъ 1,220,886,400 фр., въ приходѣ же, обыкновенными и чрезвычайными сборами, 1,310,378,678 фр.

— Вчера на газету *la Tribune* наложенъ былъ секвестръ, въ 94 разѣ со времени ея изданія.

— *Journal des Débats* сообщаетъ письмо изъ *Мадрита* отъ 27 Марта, въ которомъ между прочимъ содержится слѣдующее: „Говорятъ, что Совѣтъ Регентства намѣренъ сдѣлать въ проектѣ законоположенія значительныя перемѣны, на которыя однако Г. Мартинецъ *де ла Роза* не изъявилъ своего согласія. Это обстоятельство можетъ произвести новое замедленіе въ созваніи Кортесовъ.“ — Въ слѣдствіе покушенія на жизнь Главнокомандующаго въ Мадритѣ и области Мурціи Дона Педро *Рамиреса*, сей послѣдній издалъ отъ 19-го Марта слѣдующую странную прокламацію: „Преступный замыселъ лишить меня въ ночи на 17-е Марта жизни, хотя и не имѣлъ успѣха, однако требуетъ съ моей стороны всѣхъ мѣръ предосторожности. По сей причинѣ, если опять открыто будетъ подобное покушеніе противъ мѣстнаго Начальства, назначеннаго Королевою, или даже противъ какой нибудь особы, преданной Ея Величеству, я немедленно прикажу арестовать 30 человекъ, особенно извѣстныхъ своею неприязнью къ Правительству, и послѣ общаго процесса, четырехъ изъ нихъ разстрѣлять, прочихъ же сослать на острова. (подп.) Педро Рамиресъ.“

5-го Апрѣля.

Слухъ носится, что въ арміи арестовано множество лицъ, за участіе въ республиканскихъ и Карлистскихъ замыслахъ.

6-го Апрѣля.

Газета *le Messenger* и нѣкоторые другіе журналы, полагаютъ, что Франція употребитъ въ дѣлахъ Испаніи вооруженное посредничество. Многіе изъ нихъ утверждаютъ даже, что въ Министерскомъ Совѣтѣ положено отправить, въ слѣдствіе требованія Испанскаго Правительства, 20,000-ный корпусъ въ Испанію для занятія городовъ: Пампелуны, Витторіи, Бильбао и Санъ-Себастьяна.

7-го Апрѣля.

Газета *le Courrier Français* утверждаетъ, что по полученнымъ ею письмамъ изъ Испаніи, войска Королевы перешли уже черезъ Португальскую границу.

— Пишутъ изъ Сень-Жанъ де Люца отъ 31-го Марта. Сей часъ получено здѣсь извѣстіе о пораженіи, понесенномъ Карлистами въ Бастанской долинь. Блестательная побѣда сія одержана Генераломъ *Кесадой*. Множество Инсургентовъ взято въ плѣнъ. (Снб. В.)

И т а л і я.

Римъ, 22-го Марта.

Кардиналъ *Ламбрускини* назначенъ къ исполненію должности Статей-Секретаря, на время отсутствія Кардинала *Бернетти*. Говорятъ, что онъ не слишкомъ любимъ народомъ.

— Утверждаютъ, что поводомъ къ поѣздкѣ Короля Неаполитанскаго въ Туринъ, должны быть какія либо семейныя дѣла. Вчера вечеромъ Его Величество съ Супругою своей посетилъ Папу, и былъ принятъ имъ съ свойственнымъ Его Святѣйшеству благоволеніемъ. Полагаютъ, что присутствіе Короля ускоритъ рѣшеніе дѣла объ уступкѣ ему Беневента. Сегодня вечеромъ прибылъ сюда братъ Его Величества Принцъ Карлъ Фердинандъ, а въ непродолжительномъ времени ожидаютъ и Принца Салерискаго съ Супругою. Нынѣ съѣхалось въ Римъ такъ много иностранцевъ, что вѣроятно Папа, для избѣжанія тѣсноты, будетъ отправлять богослуженіе во время

справованія достоинства Пара.

— На статку почтовымъ *la Nouvelle France* отримано въ *Bordeaux* листы зъ *Vera-Cruz* подъ днёмъ 17 Lutego, въ которыхъ не збыт въ свѣтлыхъ kolorachъ представляють положеніе Rzeczypospolitey Meksykańskiej. Wyprawione przeciwko Jenerałowi *Bravo* woyska zupełnie zostały pobite, a dowodzący niemi Jenerał *Mechia* powrócił do Meksyku. Żaden zъ krajowcówъ Jenerałówъ nie chciałъ przyjąć dowództwa nadъ szczątkami armii, które zъ tejъ przyczyny oddano ziomkowi naszemu Jenerałowi *Arago*. Zresztą spodziewają się, iż huntownicy nie będą mieli wielkichъ powodzeń. Między Meksykiem i *Vera-Cruz* pełno zbójcówъ. — Handelъ wъ upadku i największy niedostatekъ pieniędzy.

Dnia 4.

Wъ Izbie Deputowanychъ wczorajъ przyjęto trzy projekta do prawa: jeden o wyznaczeniu 1,180,000 fr. na opatrzenie zagranicznychъ wychodźcówъ, drugi o zaciągnięciu 80,000 woyska zъ kolei przypadającej na rokъ 1833, trzeci o zamknięciu rachunkówъ należącychъ do budżetu 1831 r., który wъ wydatkachъ wynosi 1,220,886,400 frankówъ, wъ dochodachъ zaśъ ze zwyczajnymi i nadzwyczajnymi poborami 1,310,378,678 frankówъ.

— Wczorajъ na gazetę *la Tribune* włożono sekwestr, 94ty razъ odъ czasu jakъ wychodzi.

— *Journal des Débats* podaje listъ zъ *Madrytu* podъ dнёмъ 27 Marca, wъ którymъ między innymi zawiera się, co następuje: Mówią, iż Rada Regencyi ma zamiarъ wielkie poczynić odmiany wъ projekcie kodexu prawъ, na które atoli P. *Martinez de la Rosa* nie oświadczyłъ swejъ zgody. Okoliczność ta może się stać przyczyną nowejъ zwłoki wъ zwołaniu Kortezówъ. — Wъ skutekъ targnienia się na życie Główno-Dowodzącego wъ Madrycie i Prowincyi *Murcyi*, Don *Pedra Ramirez*, ostatni wydałъ podъ dнёмъ 19 Marca następną dziwną odezwę: Występny zamach, pozbawienia mię życia wъ nocy na 17 Marca, chociażъ nie osiągnąłъ skutku, wywołga atoli zъ mojej strony wszystkichъ środkówъ ostrożności. Zъ tejъ przyczyny, jeżeli znowu odkrytѣмъ zostanieъ podobne godzenie na mieyscową Zwierzchność, postanowioną przezъ Królową, lub nawet na jakąkolwiekъ bądź osobę, wiernie oddamъ J. Kr. Mości, niezwłocznie rozkażę aresztować 30 osób, szczególniej znajomychъ ze swejъ niezłomności ku Rządowi, i po ogólnymъ procesie, czterechъ zъ nichъ rozstrzelać, innychъ zaśъ zesłać na wyspę.

(Podp.) *Pedro Ramirez*.

Dnia 5.

Więść biega, że wъ woysku aresztowano mnóstwo osób, za udziałъ wъ zamachachъ republikańskichъ i Karolistowskichъ.

Dnia 6.

Gazeta *le Messenger* i niektóre inne Dzienniki, mniemają, iż Francya weźmie się wъ Sprawachъ Hiszpanii do zbroynego pośrednictwa. Wiele zъ nichъ nawet utrzymuje, iż na Radzie Ministrówъ postanowiono wysłać, na skutekъ żądańъ Rządu Hiszpańskiego, 20,000tyśny корпусъ do Hiszpanii, dla zajęcia miastъ: *Pampelony*, *Vittoryi*, *Bilbao* i *San-Sebastian*.

Dnia 7.

Gazeta *le Courrier Français* utrzymuje, iż podługъ listówъ przezъ nią otrzymanychъ zъ Hiszpanii, woyska Królowey jużъ przeszły Portugalską granicę.

— Piszą zъ *St. Jean de Luz* podъ dнёмъ 31 Marca. Tylko co otrzymano tu wiadomośćъ o porażce, poniesionej przezъ Karolistówъ wъ dolinie *Bastan*. Światnie to zwycięztwo otrzymałъ Jenerałъ *Quesada*. Mnóstwo powstańcówъ wzięto wъ niewolę. (G. S. P.)

W ł o s n y.

Rzym, dnia 22 Marca.

Kardynałъ *Lambruschini* zostałъ powołany do pełnienia obowiązkówъ Sekretarza Stanu, podczas nieobecności Kardynała *Bernetti*. Mówią, iż go nie zbytъ lubi naródъ.

— Zapewniają, iż powodemъ do podróży Króla Neapolitańskiego do Turynu, muszą być jakieś interesy familiyne. Wczorajъ wieczoremъ J. K. M. ze swą Małżonką oddałъ wizytę Papieżowi, i byłъ przyjęty zъ właściwą Jego Świątobliwości łaskawością. Wnoszą, iż przytomnośćъ Króla przyspieszy ukończenie sprawy względemъ odstąpienia dła *Benewentu*. Dzisiaj wieczoremъ przybyłъ tu bratъ J. Kr. Mości Xiążę *Karol Ferdynand*, a wъ krótkimъ czasie oczekują tu także Xięcia *Salerny* zъ żoną. Terazъ tyle się zjechało do Rzymu cudzoziemcówъ, iż, podługъ wszelkiego podobieństwa do prawdy, Papież, dla uniknienia niedogodności, zъ przyczyny szczupłego mieysca, będzie odprawowałъ nabo-

26

Святой недѣли не въ Ватиканѣ, какъ было доселѣ, но въ церкви Св. Петра.

— На этихъ дняхъ въ областяхъ Папскихъ владѣній задержано очень много молодыхъ людей. Въ Римѣ аррестованы 15 человекъ, коихъ имена, какъ слышно, упомянуты въ бумагахъ Пьемонтскихъ Революціонеровъ. Многие проживавшіе здѣсь Болонцы получили приказаніе немедленно отправиться въ отечество. Вообще пребываніе въ Римѣ жителей областей не слишкомъ пріятно Папскому Правительству.

— Здѣсь составила компанія для устройства чугунной дороги между Римомъ и Неаполемъ. Она представила планъ свой Римскому и Неаполитанскому Правительствамъ.

— У насъ все еще дуютъ сѣверные холодные вѣтры. Дождя до сихъ поръ не было, и по повелѣнію Папы во всѣхъ церквахъ отправляется о семь молебствіе.

Генуя, 24-го Марта.

На дняхъ издано здѣсь полицейское распоряженіе, въ силу коего, всѣ жители должны представить находящееся у нихъ огнестрѣльные и прочее оружіе въ Королевскій арсеналъ. Имъ выдано будетъ за сіе приличное вознагражденіе; ослушники противъ сего постановленія будутъ наказаны тюремнымъ заключеніемъ и взысканіемъ пени.

— Академія della Crusca во Флоренціи избрала Корреспондентомъ своимъ извѣстнаго Французскаго писателя, *Фореля*.

Неаполь, 20-го Марта.

Сегодня рано по утру Король, въ сопровожденіи брата своего, Принца Карла, отправился въ Римъ. Въ случаѣ продолжительнаго отсутствія его, управленіе Государствомъ будетъ поручено Принцу Леопольду Салернскому.

— Въ Маѣ мѣсяцѣ ожидаютъ сюда изъ Англіи два огромные парохода, которые заказаны были по повелѣнію Короля, и которые будутъ ходить между Неаполемъ и Сициліей. Плата за переездъ изъ Неаполя въ Палерму или Мессину, будетъ уменьшена до 6 червонцевъ. (Снб. В.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Лиссабонъ, 15-го Марта.

Въ Англійскихъ газетахъ помѣщено письмо изъ Лиссабона отъ 15-го с. м., въ коемъ между прочимъ сказано: „На пяти различныхъ пунктахъ въ Сѣверныхъ областяхъ должно произойти въ непродолжительномъ времени возстаніе въ пользу Донны Маріи. Лица, участвующія въ семъ замыслѣ, обѣщали всѣмъ мѣбрами содѣйствовать Правительству, которое отправитъ на пароходѣ Георгъ IV въ Оporto и друіи Сѣверныя гавани множество оружія, снарядовъ и денегъ. На дняхъ, въ одномъ Лиссабонскомъ трактирѣ, убитъ Англійскій Офицеръ Г. Кростти, а товарищъ его Г. Гамилтонъ получилъ нѣсколько ранъ. Лордъ Говардъ де Вальденъ потребовалъ, чтобы дѣло сіе было строжайше изслѣдовано.

— Завтрашняго числа Адмиралъ *Напиръ* отправится на корабль *City of Edinburgh*, съ отрядомъ изъ 450 морскихъ солдатъ, для занятія города Фигуэйры. Герцогъ Терсейрскій назначенъ Главнокомандующимъ города Оporto и Начальникомъ арміи, коей поручено изгнать Мигуэлистовъ изъ Сѣверныхъ областей Королевства. *Бернардо да Са* получилъ приказаніе идти къ Сантарему и пресѣчь подвозъ провіанта войска Дона Мигуэля. (Снб. В.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 15-го Марта.

Въ здѣшней придворной газетѣ напечатанъ Королевскій декретъ, касательно улучшенія Полиціи въ Провинціяхъ. Въ силу оного Субдеlegates обо всемъ, до Полиціи относящемся, должны сноситься съ Генераль-Капитаномъ, а сіи съ Генераль-Интендантомъ Полиціи, чрезъ котораго они посылаютъ донесенія свои Правительству. Интендантамъ Полиціи предоставлена неограниченная власть, какъ надъ самими городами, въ коихъ они имѣютъ жительство, такъ равно и надъ окрестностями, не далѣе однако пущечнаго выстрѣла. Постановленіе сіе сохранивъ свою силу до тѣхъ поръ, пока настоящее положеніе дѣлъ въ Королевствѣ не приметъ лучшаго оборота.

— Другимъ декретомъ Королевская Коллегія Тавромахіи (сраженія быковъ) въ Севильѣ уничтожена, и преміи, назначенныя для сего предмета, повелѣно обратитъ на народное просвѣщеніе.

24-го Марта.

Въ газетѣ *le Mémorial Bordelais* напечатано отъ 24-го Марта. Карлисты, на границахъ находящіеся, пользуются безпечностью непріятелей своихъ. Они проникаютъ въ самыя предмѣстія городовъ. Ге-

знѣство *Świątecznego Tygodnia* не въ Ватиканѣ, какъ было до тѣхъ поръ, но въ коścioле Св. Петра.

— Въ тѣхъ дняхъ въ провинціяхъ Паństwa Папезkiego аррестовано bardzo wiele молодыхъ людей. Въ Римѣ аррестовано 15 osób, których nazwiska, jak słychać, są wymienione w papierach rewolucjonistów Piemontskich. Wielu tu przebywających Bonończyków otrzymało rozkaz niezwłocznie wyjechać do swego kraju. W powszechności przebywanie w Rzymie mieszkanców prowincyi nie zbyt się podoba Rządowi Papieżkiemu.

— Utworzyła się tu kompania dla zaprowadzenia drogi żelaznej między Rzymem i Neapolem. Plan swój podała ona do Rządu Rzymskiego i Neapolitańskiego.

— U nas ciągle jeszcze wieją północne zimne wiatry: Dotychczas nie mieliśmy deszczu i dla uproszenia go z rozkazu Papieża pn wszystkich kościołach odprawuje się nabożeństwo.

Genua, dnia 24 Marca.

W tych dniach wyszło tu rozporządzenie Policyjne, w skutek którego, wszyscy mieszkańcy winni są oddać wszelką ognistą i inną broń do arsenału Królewskiego. Otrzymają oni za to przyzwoitą nagrodę; nieposłusznici zaś, co nie zastosują się do tego zalecenia, ściągają na się karę więzienia i sztrafu.

— Akademia della Crusca w Florencyi, wybrała na swego Korrespondenta znanego Pisarza Francuzkiego *Fauriel*. (G. S. P.)

Neapol, dnia 20 Marca.

Dzisiaj zrana Król w towarzystwie Brata swego *Xięcia Karola*, wyjechał do Rzymu. W przypadku przydłuższej jego nieobecności, zarząd Państwa będzie poleconym Xięciu Salerneńskiemu *Leopoldowi*.

— W miesiącu Maju oczekują tu z Anglii dwóch wielkich statków parowych, które na rozkaz Króla zamówione zostały, i mają odbywać drogę między *Neapolem* a *Sycylią*. Opłata za przewóz z Neapolu do *Palermu* lub *Messyny*, zostanie żniżoną do 6 czerwonych złotych. (G. S. P.)

P O R T U G A L I A.

Lisbona, dnia 15 Marca.

W gazetach angielskich umieszczono list z Lisbony pod dniem 15 b. m., w którym między innemi powiedziano: Na pięciu rozlicznych punktach w prowincjach północnych, ma zayść w krótkim czasie powstanie za sprawą *Donny Maryi*. Osoby mające uczestnictwo w tym zamachu, obiecały użyciem wszelkich środków czynnie dopomóc Rządowi, który wyprawił na statku parowym, *Jerzy IV*, do Oporto i innych portów północnych, wielkie zapasy broni, artykułów wojennych i pieniędzy. Temi dniami, w jednym traktyerze w Lisbonie, został zabity oficer angielski *P. Crotti*, a towarzyszył jego *P. Hamilton* odniósł kilka ran. Lord *Howard de Walden* żądał, aby tę rzecz najściślej wysłiedzono.

— Dnia jutrzejszego Admirał *Napier* wyprawi się na okręcie *City of Edinburgh* z oddziałem ze 450 żołnierzy morskich złożonym, dla zajęcia miasta *Figueira*. Xiążę *Terceira* mianowany został głównodowodzącym w mieście *Oporto* i naczelnikiem wojska, któremu polecono wygnać *Miguelistów* z prowincyi północnych Królestwa. *Bernardo de Sa* otrzymał rozkaz ruszyć ku *Santarem*, dla przecięcia dowozu żywności dla wojsk *Don Miguela*. (G. S. P.)

H I S Z P A N I A.

Madryt, dnia 15 Marca.

W tutejszej gazecie Dworu wydrukowano wyrok Królewski, względem ulepszenia Policyi po Prowincjach. Na mocy jego, Sub-Delegaci o wszystkiem, co się do Policyi ściąga, winni są komunikować się z Jenerał-Kapitanem, a ci z Jeneralnym Intendentem Policyi, przez którego oni swe doniesienia przesyłają Rządowi. Intendentom Policyi nadana jest nieograniczona władza tak nad samemi miastami, w których mają pomieszkanie, jako też nad okolicami, nie daley jednak jak na wystrzał działowy. Postanowienie powyższe dopóty utrzyma swą moc obowiązującą, dopóki terażniejszy położeńie spraw w Królestwie nie przyydzie do lepszego stanu.

— Przez inny wyrok zniesionem jest *Królewskie Kollegium Tauromachii* (walki byków) w *Sewilli*; nagrody zaś, na ten cel przeznaczone, rozkazano obrócić na rzecz oświecenia narodowego.

Dnia 24.

W gazecie *le Mémorial Bordelais* wydrukowano pod dniem 24 Marca. „Karoliści, przebywający na granicach, korzystają z ospalstwa swych nieprzyjaciół, i przedzierają się nawet do przedmieść miast. Jenerał

гераль *Квезада* строгими мѣрами своими думаетъ устрашить мятежниковъ, но къ несчастію онѣ падаютъ на безвинныхъ, а виновные избегаютъ наказанія. Это неблагоразумное поведеніе рождаетъ двойное зло. Люди, неприверживающіеся ни одной изъ враждующихъ партій, люди, непитающіе особенной привязанности къ Королевѣ, страдали подъ бременемъ слишкомъ строгихъ и суровыхъ распоряженій Правительства, становятся ему врагами; — а Инсургенты выигрываютъ себя новыхъ поборниковъ; сами же ни сколько не терпятъ отъ принимаемыхъ противу нихъ мѣръ.

26-го Марта.

Во вчерашней Придворной газетѣ напечатаны 6 новыхъ Королевскихъ декретовъ. *Первымъ* изъ нихъ Государственный Совѣтъ уничтожается; ибо существованіе онаго, по случаю учрежденія въ силу завѣщанія Фердинанда VII Совѣта Регентства, — найдено вовсе излишнимъ. *Вторымъ* декретомъ Совѣты, Кастильскій и обихъ Индій, также уничтожаются, и вмѣсто оныхъ учреждается высшій трибуналъ, для ршенія тяжбныхъ дѣлъ, по образцу Французскаго Апелляціоннаго суда (Cour de Cassation). *Третьимъ* декретомъ уничтоженъ Верховный Военный Совѣтъ и замѣненъ высшимъ трибуналомъ сухопутныхъ и морскихъ дѣлъ. *Четвертымъ* декретомъ уничтожается Верховный Совѣтъ Финансовъ и вмѣсто онаго учреждается высшій Финансовый трибуналъ. Въ *пятомъ* декретѣ объявлено о предстоящемъ уничтоженіи Верховнаго Совѣта для военныхъ орденовъ, какъ только получится по сему предмету Папская Булла. Наконецъ *шестымъ* декретомъ учреждается Королевскій Совѣтъ для Испаніи и обихъ Индій, подобный въ образованіи своему Французскому Государственному Совѣту. Онъ дѣлится на 7 отдѣленій, соответственно 7-ми существующимъ въ Испаніи Министерствамъ. Цѣль всѣхъ сихъ перемѣнъ есть облегченіе хода Правительственныхъ дѣлъ, сосредоточеніе ихъ въ одномъ мѣстѣ, избѣжаніе на будущее время излишнихъ судебныхъ проволочекъ, возбужденіе Министровъ къ болѣе дѣятельности и опредѣленіе ихъ ответственности. (Снб. В.)

ГРЕЦІЯ.

Въ Нюрнбергскомъ Корреспондентѣ напечатано: Король Оттонъ намѣренъ былъ сдѣлать общій осмотръ войскамъ въ Навиліи, для чего и велѣно было прибыть туда гарнизону Ицкальской крѣпости, гдѣ заключены *Грива*, *Колокотрони*, *Планутасъ* и нѣкоторые другіе Государственные преступники. Горсть людей неблагонамѣренныхъ захотѣла воспользоваться симъ случаемъ для освобожденія означенныхъ преступниковъ; они прокрались уже съ оружіемъ къ крѣпости, но къ удивленію своему нашли ворота запертыми, стражу удвоенною и орудія, на нихъ наведенными. Видя, что замыселъ ихъ извѣстенъ Правительству, они немедленно разсыпались, и при семъ случаѣ не сдѣлано ни одного выстрѣла. Судъ надъ означенными Государственными преступниками продолжается; вѣроятно многіе изъ нихъ, для блага Государства, будутъ казнены; что же касается до Гривы, Колокотрони и Планутаса, то если Король и даруетъ имъ жизнь, но они конечно никогда болѣе не увидятъ дневнаго свѣта. Правительство дѣйствуетъ съ должною силою и строгостію, и вѣроятно всѣ истинные сыны отечества раздѣляютъ съ нимъ справедливое его негодованіе. Между Греческими Государственными сановниками болѣе всѣхъ отличается прямодушіемъ и патриотизмомъ почтенный *Миаулисъ*. Къ сожалѣнію не всѣ похожи на него. Есть такіе, которые, подобно Колокотрони, будучи обласканы Королемъ, дѣла съ нимъ столь его, осыпанные знаками его благоволенія, готовы при первомъ случаѣ измѣнить ему. Вообще Греція спокойна. Баварскія войска соблюдаютъ должный порядокъ и дисциплину, а Греческіе волонтеры стараются подражать имъ. (Снб. В.)

АМЕРИКА.

Сѣверо-Американскіе Соединенные Штаты.
Нью-Йоркъ, 1-го Марта.

Изъ представленнаго въ Конгрессъ отчета о колѣчествѣ выпущенной въ прошломъ году монеты, явствуетъ, что ее выbito было на 5,765,710 долларовъ. Золота, для сей монеты употребленнаго привезено: изъ Мексики и Южной Америки на 85,000 долларовъ, изъ Африки на 12,000 долларовъ и изъ золотыхъ рудниковъ Соединенныхъ Штатовъ на 868,000 долларовъ. Въ однихъ рудникахъ Южной Каролины добыто онаго на 475,000 долларовъ. (Снб. В.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Объ Экспедиціи Ландера, для открытія исто-

Quesada мнѣя, изъ суровыми средствами застрасы бунтовниковъ; lecz на несчастіе падаю one на невинныхъ, а преступцы унікаю кари. То nierozsadne postępowanie wydaje dwojakie zło. Ludzie, nie należący do żadnego z walczących stronnictw, ludzie, nie mający wyłącznego przywiązania do Królowey, cierpiąc pod ciężarem zbyt ostrych i surowych rozporządzeń Rządu, stają się jego nieprzyjaciółmi — a powstańcy pozyskują dla siebie nowych stronników, sami zaś bynajmniej nie doznają surowości przedsięwziętych przeciwko nim środków.

Дня 26.

Во вчерашней газетѣ Dworu, wydrukowano 6 nowych Królewskich wyroków. Przez pierwszy z nich Rada Państwa znosi się, ponieważ jej istnienie, z przyczyny urządzenia, w skutek testamentu Ferdynanda VII, Rady Regencyi — okazało się zupełnie niepotrzebnem. Przez drugi wyrok znoszą się Rady Kastyliska i obóyga Indyy, a na ich miejsce, urządza się wyższy trybunał dla stanowienia o sprawach procesowych, na wzór Francuzkiego Sądu Apellacyjnego (Cour de Cassation). Przez trzeci wyrok zniesiona jest wyższa Rada wojenna, a na jej miejscu ustanowiony trybunał spraw lądowych i morskich. Przez czwarty wyrok, znosi się wyższa Rada Skarbu, a miasto jej zaprowadza się wyższy trybunał finansów. W piątym wyroku podano do wiadomości o mającém nastąpić zniesieniu Rady wyższej dla orderów wojskowych, jak skoro w tym względzie przyydzie bulla Papiezska. Nakoniec przez szósty wyrok urządza się Rada Królewska dla Hiszpanii i obóyga Indyy, podobna w swym składzie do Rady Państwa Francuzkiej. Dzieli się ona na 7 Oddziałów podług siedmiu będących w Hiszpanii Ministerów. Celem zaś wszystkich tych odmian, jest ułatwienie postępu Spraw Rządu, zjednoczenie ich w jednym miejscu, uniknięcie na czas dalszy nadpotrzebnych przewłok sądowych, pobudzenie Ministrów do większej działalności i określenie ich odpowiedzialności.

(G. S. P.)

ГРЕЦІЯ.

W Korrespondencie Norymberskim wydrukowano: Król Otto miał zamiar odbyć ogólny przegląd woysk w Nauplii, z której to przyczyny rozkazano także przybyć tam garnizonowi twierdzy *Ickalskiej*, gdzie zostają w więzieniu *Griva*, *Kolokotroni*, *Plaputas* i inni przestępcy Państwa. Garstka ludzi, złe zamiary mających, umyśliła korzystać z tego zdarzenia dla przywrócenia wolności pomienionym przestępcom; ludzie ci z orężem już się przekradli byli do samej twierdzy; lecz ku swemu zdziwieniu zastali bramy zamknięte, straż podwojoną i działa na nich wymierzone. Widząc, iż zamach ich nie był tajnym Rządowi, oni się wkrótce rozpierzchli, tak, iż przy tém zdarzeniu ani razu nie dano ognia. Sąd się odbywa nad pomienionymi przestępcami Państwa, zapewne wielu z nich dla dobra kraju zostanie skazanych na śmierć; co się zaś tyczy Grivy, Kolokotroniego i Plaputa, jeśliby Król zostawił ich przy życiu; zapewne nigdy już oni nie uyrzą światła dziennego. Rząd działa z należytą siłą i surowością, i bez wątpienia wszyscy prawdziwi synowie oyczyzny dzielą z nim sprawiedliwy gniew jego. Pomiedzy Greckimi wysokimi urzędnikami Państwa, więcey nad wszystkich zaleca się otwartością postępowania i patryotyzmem, godzien poszanowania *Miaulis*: Na nieszczęście nie wszyscy są doń podobni. Są tacy, którzy, jak *Kolokotroni*, będąc osypani łaskami przez Króla, przypuszczeni do jego stołu, hojnie obdarzeni znakami jego życzliwości, są gotowi za pierwszym zdarzeniem zdradę mu wyrządzić. W powszechności w Grecyi spokojność panuje. Woyska Bawarskie utrzymują należyty porządek i karność, a ochotnicy Grecy usiłują przykład ich naśladować. (G. S. P.)

АМЕРИКА.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.
New-York, dnia 1 Marca.

Ze zdania sprawy, podanego do Kongressu o ilości puszczonej w obieg w roku przeszłym monety, okazuje się, iż wybito jej na 5,765,710 dollarów. Złota, na tę monetę użytego, przywieziono: z Mexyku i Ameryki Południowej na 85,000 dollarów, z Afryki na 12,000 dollarów, a z kopalni złota Stanów Zjednoczonych na 868,000 dollarów. Z samych kopalni *Karoliny Południowej* wydobyto go na 475,000 dollarów. (G. S. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

O wyprawie Landera, dla odkrycia źródeł Nigru,

чниковъ Нигера, *Literary Gazette* сообщаетъ по 5-е Января слѣдующія извѣстія: „Въ поманутый день Ландеръ находился на обратномъ пути въ Капъ-Костъ-Кестль, гдѣ онъ хотѣлъ заготовить разную посуду и орудіями для торговли внутри Африки. По удачномъ исполненіи сего предпріятія онъ намѣренъ былъ возвратиться къ устью Нуна, а оттуда плыть въ третій разъ вверхъ по Нигеру и — если можно — доѣхать до Буссы. На возвратъ къ Морскому берегу Ландеръ и Лейтенантъ Алленъ благополучно достигли на чугунномъ пароходѣ до большаго Феллатахскаго города Рабаха или Раббы, и пробывъ тамъ около двухъ недѣль, успѣли заключить съ жителями выгодныя торговныя связи. Здѣсь Нигеръ былъ свободенъ отъ утесовъ и другихъ преградъ, имѣлъ отъ 2-хъ до 3-хъ сажень глубины и представлялъ величественную рѣку. Поманутый городъ, населенный Феллатахами, Неграми, и отчасти Туариками и другими Арабами, вполне соответствовалъ ожиданіямъ нашихъ путешественниковъ на счетъ его обширности, богатства и многолюдства. — Не менѣе важно было плаваніе Ландера по рѣкѣ Чада на 150 миль вверхъ отъ точки ея соединенія съ Нигеромъ. Жителей по берегамъ оной не было замѣчено, и путешественники, по недостатку въ съѣстныхъ припасахъ, должны были возвратиться къ Нигеру. Здѣшніе жители единогласно увѣряли, что рѣка Чада соединяется внутри Африки съ озеромъ Чадомъ (или Тирадомъ). На одномъ небольшомъ островѣ близъ Атты, Ландеръ построилъ изъ глиняныхъ стѣнъ родъ крѣпости, которая можетъ служить складкою Британскихъ товаровъ и удобнымъ пунктомъ для заведенія торговыхъ связей въ сей части Африки. Король Аттскій, въ знакъ своего благоволенія къ Ландеру, подарилъ ему четыре лошади, хотя малаго роста, но очень красивыя, которыя и были привезены въ Фернандо-дель-По. Бѣдный, престарѣлый Негръ Паско, сжегшій трупъ Бельзони, умеръ на берегахъ Нигера послѣ кратковременной болѣзни; онъ участвовалъ въ послѣдней поѣздкѣ въ Капъ-Костъ-Кестль. Наблюденіями, сдѣланными на рѣкахъ Нигеръ и Чада, Лейтенантъ Алленъ оказалъ важныя услуги наукъ. Ожидаютъ скорого прибытія его въ Англію. Ландеръ совсѣмъ освободился отъ своей болѣзни, сталъ бодръ по прежнему и отпустилъ себѣ предлинную бороду. (Спб. В.)

— Въ Лондонѣ недавно составилось Общество подъ названіемъ: Британское Музыкальное Общество. Цѣль оного исключительно состоитъ въ ободреніи и образованіи Англійской музыки; каждую зиму Общество будетъ давать шесть концертовъ, въ коихъ Англійскія сочиненія будутъ разыгрываться только Англичанами.

— Изъ Парламентскихъ преній о пошлинѣ на чай явствуетъ, что сего товара потребляется въ Англіи ежегодно до 31 милліона фунтовъ.

— Одинъ недавно умершій Лондонскій сапожникъ оставилъ въ наслѣдство своимъ дѣтямъ милліонъ ф. ст. Онъ нажилъ сіе имѣніе трудолюбіемъ и исправностію въ своемъ ремеслѣ. (Сѣв. II.)

— Въ Дрезденѣ дѣятельно занимаются устройствомъ чугунной дороги между симъ городомъ и Лейпцигомъ. Какъ само Правительство, такъ равно и купечество обращаютъ на проектъ сей особенное вниманіе, и есть надежда, что онъ будетъ приведенъ въ исполненіе, не смотря на всѣ препятствія, природою противопоставляемыя. Самое затруднительное обстоятельство въ семъ дѣлѣ — есть устройство подземнаго пути (tunnel) въ одной изъ Мейсенскихъ горъ; но выгоды, которыхъ должно ожидать отъ устройства чугунной дороги, щедро вознаграждаютъ за всѣ сіи труды.

— Въ Гамбургскомъ Корреспондентѣ напечатано: Здѣсь общее вниманіе обращено на одну молодую крестьянскую дѣвочку, изъ окрестностей Эльзенера, — замѣчательную по необычайно раннему развитію умственныхъ ея способностей. Ей только два года отъ роду, но она оказываетъ уже необыкновенную страсть къ Географіи и Астрономіи. Когда ей было только 13 мѣсяцевъ, она могла съ точностію указать на картѣ разстояніе мѣстъ, замѣчательнѣйшіе города и области, и назначала даже, который часъ въ Мадридѣ, Копенгагенѣ, Парижѣ и Пекинѣ. — Вечеромъ она указывала на небѣ всѣ важнѣйшія созвѣздія и никогда не сбивалась въ отвѣтахъ своихъ. Дѣвочка сія взята на воспитаніе однимъ Капитаномъ корабля. (Спб. В.)

По случаю Свѣтлаго Праздника, слѣдующій N. Литовскаго Вѣстника выйдетъ въ Пятницу 27-го сего Апрѣля.

Literary Gazette, подаетъ до 5 Січня, слѣдующія извѣстія: „Поменионного дня Лландеръ былъ в дорозѣ на powrót do Cap-Cost-Castle, гдѣзие chciał uczynić zapas rozmaitych naczyń i narzędzi dla handlu wewnątrz Afryki. Po dokonaniu pomyslném tego przedsięwzięcia, miał on zamiar wrócić do uścia Nun, i ztąd po raz trzeci płynąć w górę Nigrem i — jeżeli można będzie — dojechać aż do Bussa. W powrocie na brzeg morski Llander i Porucznik Allen, szczęśliwie zdążyli na żelaznym statku parowym do wielkiego Fellatachów miasta Rabach albo Rabba, i, zabawiwszy tam około dwóch tygodni, potrafili zawrzeć z mieszkańcami korzystne handlowe związki. Tu Niger wolnym był od skał i innych zawad, miał 2 do 3 sążni głębokości i przedstawiał uderzającą wielkością rzekę. Pomienione miasto zamieszkałe przez Fellatachów, Murzynów, po części zaś przez Tuarików i innych Arabów, zupełnie odpowiadało oczekiwaniom naszych podróżników, co do jego wielkości, bogactw i znacznej ludności. — Nie mniejszej wagi była żegluga Llandera na rzecę Tschadda, na 150 mil w górę od punktu połączenia jej z Nigrem. Nie było widać mieszkańców na jej brzegach, i podróżni, dla braku artykułów żywności, musieli wrócić się ku Nigrowi. Tutejsi mieszkańcy jednogłośnie zapewniali, iż rzeka Tschadda łączy się w głębi Afryki z jeziorem Tschad (czyli Tirad). Na jednej małej wyspie niedaleko Atty, Lander wystawił o ścianach glinianych w pewnym rodzaju warownię, która może służyć za miejsce składowe towarów Angielskich i być dogodnym punktem dla zaprowadzenia związków handlowych w tej części Afryki. Król Atty, na znak swej życzliwości ku Landerowi, darował mu cztery konie, chociaż małe, bardzo atoli piękne, które przeprowadzone zostały do Fernando del Po. Biedny zastarzały murzyn Pasko, który spalił zwłoki Belzoniego, po krótkiej chorobie, umarł na brzegach Nigru; należał do ostatniej wycieczki do Cap-Cost-Castle. Przez postrzeżenia, dokonane narzekach Nigru i Tschad, Porucznik Allen okazał ważne dla nauk usługi. Oczekują rychłego jego przybycia do Anglii. Lander zupełnie się pozbył swej choroby; rzeźwym jest jak przedtem i zapuścił bardzo długą brodę. (G. S. P.)

— Niedawno w Londynie utworzyło się towarzystwo pod nazwiskiem Angielskiego Towarzystwa Muzycznego. Celem jego wyłącznym jest zachęcanie i kształcenie muzyki Angielskiej; każdej zimy Towarzystwo dawać będzie sześć koncertów, na których sami Anglicy będą wykonywali sztuki Angielskie.

— Z rozpraw parlamentowych względem opłat od herbaty okazuje się, iż tego towaru co rok w Anglii spożywa się do 31 milionów funtów.

— Pewien niedawno zmarły szewc w Londynie, zostawił w dziedzictwie swym dzieciom milion fun szter. Dorobił się on takiego majątku pracowitością i akuratnością w swém rzemiośle. (P. P.)

— W Dreźnie czynnie się zajmują urządzeniem drogi żelaznej, między tém miastem a Lipskiem. Tak Rząd, jako też i stan kupiecki, szczególniejszą zwracają na ten projekt uwagę, i spodziewać się należy, iż on zostanie do skutku przywiezionym, pomimo wszelkich zawad, od przyrodzenia na przeszkodzie stawionych. Największy trudności w rzeczy tej jest zrobienie drogi podziemnej (tunnel) w jednej z gór Misnii; lecz korzyści, jakich oczekiwać trzeba od zaprowadzenia drogi żelaznej, szczerze wynagrodzą wszystkie te prace.

— W Korrespondencie Hamburskim wydrukowano: Powszechną tu uwagę zwraca na siebie jedna młoda, ze stanu włościańskiego dziewczynka, z okolic Elsener — godna podziwienia dla nazwyczaynie wczesnego rozwinięcia się umysłowych w niej zdolności. Ma ona tylko dwa lata wieku, lecz pokazuje nadzwyczajną namietność do Geografii i Astronomii. Kiedy nie miała więcej nad 13 miesięcy, mogła już dokładnie ukazywać na karcie odległość miejsc, celniejszych miast i prowincye, a nawet oznaczała, która godzina na Maderze, w Kopenhadze, Paryżu i Pekinie. — Wieczorem wskazywała na niebie wszystkie ważniejsze konstellacje, i nigdy nie myliła się w swych odpowiedziach. Dziewczynka ta wzięta została na wychowanie przez pewnego Kapitana okrętu. (G. S. P.)

Z okoliczności Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, następny Numer Kurjera Litewskiego wyjdzie w Piątek dnia 27 teraźniejszego Kwietnia.